

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC HỌC SINH TIỂU HỌC TRONG NHÀ TRƯỜNG

PHẦN MỞ ĐẦU

I. Lý do chọn đề tài.

Năm học 2009 – 2010 Bộ GD&ĐT phát động chủ đề: “ **Đổi mới công tác quản lý, nâng cao chất lượng giáo dục**”. Đây là một việc làm cần thiết, mang tính chiến lược cao tác động trực tiếp đến chất lượng giáo dục toàn diện của ngành giáo dục nói chung, của trường tiểu học Chấn Nưa nói riêng.

Đổi mới công tác quản lý giáo dục trường tiểu học là từng bước thực hiện mục tiêu giáo dục của Đảng về chuẩn hóa, hiện đại hóa trong giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu về sự nghiệp CNH-HĐH và hội nhập quốc tế.

Như chúng ta đã biết nói đến giáo dục, vấn đề mấu chốt quan trọng nhất, thường xuyên nhất đó là chú trọng việc nâng cao chất lượng giáo dục và hiệu quả giáo dục. Chất lượng giáo dục, chất lượng dạy học là sợi chỉ đỏ xuyên suốt quá trình giáo dục cũng như quá trình dạy học của nhà trường. Việc nâng cao chất lượng giáo dục và chất lượng dạy học vấn đề cốt tử của ngành giáo dục và của các trường học, là tâm trí của mọi nhà giáo, mọi thành viên trong xã hội.

Đối với các trường tiểu học việc nâng cao chất lượng dạy học là nhiệm vụ quan trọng nhất, cũng là nhiệm vụ cơ bản đầu tiên của nhà trường, đây chính là điều kiện quyết định để nhà trường tồn tại và phát triển và cũng là thương hiệu của nhà trường đối với địa phương. Thực chất của công tác quản lý nhà trường là quản lý hoạt động dạy học, công việc này được tiến hành thường xuyên, liên tục qua các tiết dạy, qua các học kỳ và từng năm học, đây là điều kiện tất yếu để nhà trường đáp ứng được mục tiêu giáo dục là: “ **Nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực và bồi dưỡng nhân tài**” ngay từ cấp học đầu tiên.

Trong những năm qua, được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của phòng GD&ĐT huyện Sìn Hồ, sự quan tâm của các cấp, các ngành, cùng với sự nỗ

lực của BGH, CBGV CNV của nhà trường, tháng 3 năm 2012 trường tiểu học số 1 Chấn Nưa đã được UBND Tỉnh Lai Châu công nhận: Trường tiểu học đạt chuẩn quốc gia mức độ I. Để đạt được kết quả đó các đồng chí trong BGH nhà trường đã mạnh dạn đổi mới công tác quản lý trong công tác lãnh, chỉ đạo các hoạt động, phong trào giáo dục của nhà trường ngày một nâng lên. Là người hiệu trưởng của nhà trường thực tế qua những năm chỉ đạo tôi nhận thấy công tác chỉ đạo của mình còn hạn chế nhất định như kế hoạch chỉ đạo chưa thật cụ thể hóa và các giải pháp chưa thật quyết liệt; chất lượng giáo dục học sinh đã được nâng lên cả hai mặt giáo dục, song công tác mũi nhọn học sinh giỏi các cấp còn hạn chế, công tác rèn chữ viết của học sinh chưa có hiệu quả cao.

Là một cán bộ quản lý của đơn vị trường, tôi rất băn khoăn, trăn trở: Phải có những giải pháp quản lý như thế nào để chất lượng giáo dục học sinh của nhà trường nâng cao hơn và từ đó nhà trường duy trì được kết quả trường đạt chuẩn quốc gia mức độ I và từng bước xây dựng nhà trường đạt chuẩn mức độ II vào những năm tiếp theo. Với suy nghĩ đó tôi mạnh dạn chọn đề tài: **“Biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh tiểu học trong nhà trường”**.

II. Phạm vi và đối tượng nghiên cứu.

- Phạm vi: Đội ngũ giáo viên- học sinh của trường tiểu học số 1 Chấn Nưa.
- Đối tượng nghiên cứu: Biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh tiểu học trong nhà trường.

III. Mục đích nghiên cứu.

- Xác định được thực trạng về chất lượng giảng dạy của đội ngũ GV, chất lượng HS trong nhà trường.
- Rút ra được một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh tiểu học trong nhà trường.

IV. Điểm mới trong kết quả nghiên cứu.

Bằng phương pháp phân tích, nghiên cứu, quan sát, thực hành, thực nghiệm và tổ chức thi đua trực tiếp trong đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và

học sinh của nhà trường đã tìm ra được một số: Biện pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh tiểu học trong nhà trường.

PHẦN GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Cơ sở lý luận.

1. Cơ sở lý luận thực tiễn:

Nâng cao chất lượng học sinh trong nhà trường là một yêu cầu trọng tâm của các nhà trường trong giai đoạn hiện nay ở nước ta. Việc nhà nước quy định các trường phổ thông từ tiểu học đến Đại học phải thực hiện sự kiểm định chất lượng thông qua biện pháp tự đánh giá và đánh giá ngoài để xác định vị trí và khả năng đào tạo của nhà trường trong hệ thống giáo dục Việt Nam, điều đó càng khẳng định quyết tâm của nhà nước ta trong việc không ngừng đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo.

2. Cơ sở lý luận khoa học:

2.1. Khái niệm về quản lý giáo dục:

Giáo dục là công việc rất quan trọng trong chiến lược đào tạo nguồn nhân lực, nhằm chuẩn bị đầy đủ những kiến thức, kỹ năng để trở thành những người công dân tốt. Quản lý giáo dục là sự tác động có ý thức của chủ thể quản lý tới khách thể quản lý, nhằm đưa hoạt động sự phạm của hệ thống giáo dục đạt hiệu quả cao nhất. Quản lý giáo dục ở trường tiểu học được thực hiện trong phạm vi xác định của một đơn vị giáo dục nhà trường và thực hiện nhiệm vụ giáo dục.

2.2. Khái niệm về giáo dục:

Giáo dục là hoạt động hướng tới con người, bằng những biện pháp hướng tới truyền thụ: Tri thức và khái niệm, kỹ năng và lối sống, tư tưởng và đạo đức. Từ đó hình thành năng lực, phẩm chất, nhân cách, phù hợp với mục đích, mục tiêu, hoạt động lao động, sản xuất và lối sống xã hội.

2.3. Chất lượng: Chất lượng là cái tạo nên phẩm chất, giá trị của một người, một sự vật, sự việc. Đó là tổng thể những thuộc tính cơ bản khẳng định sự tồn tại của một sự vật, phân biệt nó với sự vật khác.

2.4. Chất lượng giáo dục:

Chất lượng giáo dục là sự đáp ứng mục tiêu đề ra của giáo dục: Là nhằm đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, tri thức, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp; trung thành với lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

II. Thực trạng của vấn đề.

Thực hiện sự chỉ đạo của ngành giáo dục về việc tăng cường công tác nâng cao chất lượng giáo dục học sinh trong các nhà trường hiện nay. Qua thực tế việc quản lý và chỉ đạo công tác dạy và học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục học sinh của trường tiểu học số 1 Chấn Nưa đã bộc lộ một số ưu điểm và tồn tại như sau:

1. Ưu điểm:

- Đội ngũ CBGV đủ về số lượng, tương đối đảm bảo về chất lượng. Hầu hết các thầy, cô giáo nhiệt tình và tâm huyết với nghề. Tập thể sư phạm của trường luôn đoàn kết, chấp hành tốt qui chế của ngành, nội qui, nề nếp, kỷ luật của trường. Có ý thức rèn luyện, tu dưỡng đạo đức nhà giáo, tự giác trong công việc, giúp đỡ nhau hoàn thành tốt công việc được giao.

* Năm 2012 – 2013 (Khảo sát đầu năm)

TS	Trình độ CM			Chất lượng chuyên môn					Ghi chú
	ĐH	CĐ	TC	Loại giỏi		Khá	TB	Yếu	
				Cấp trường	Cấp huyện				
27	9	5	13	15	8	7	5	0	
Tỷ lệ %	37%	49%	48,1%	55,6%	29,6%	28%	18,5%		

- Về cơ sở vật chất phục vụ cho việc học tập và giảng dạy: Đủ số phòng học và chỗ ngồi cho số học sinh trong nhà trường. Các trang thiết bị đã được cung cấp tương đối đủ theo quy định những đồ dùng và thiết bị giảng dạy tối thiểu của ngành.

-Về học sinh:

Các chỉ số thống kê khi bắt đầu thực hiện SKKN: (Kết quả khảo sát đầu năm)

TS	Học lực								Tỷ lệ Chuyên cần		Ghi chú
	Giỏi		Khá		TB		Yếu		SL	%	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%			
238	29	12,2	70	29,4	117	49,2	22	9,2	238	100%	

Nhìn chung học sinh đi học đều tỷ lệ chuyên cần cao, trong quá trình học tập chịu khó rèn luyện tu dưỡng. thực hiện tốt các quy định của nhà trường trong học tập và tu dưỡng.

- Nhà trường luôn nhận được sự quan tâm của hội đồng thi đua khen thưởng các cấp. Chính vì vậy trong những năm qua đã đạt được nhiều thành tích xuất sắc. Cụ thể:

+/- Năm 2011 – 2012: UBND tỉnh công nhận tập thể lao động xuất sắc; Được giám đốc Sở GD&ĐT Lai Châu tặng giấy khen về thành tích 5 năm thực hiện cuộc vận động: “ Mỗi thầy, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo”; Thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua lập thành tích chào mừng 30 năm ngày nhà giáo Việt Nam.

2. Tồn tại:

- Năng lực chuyên môn của một số giáo viên còn hạn chế về kiến thức và nghiệp vụ sư phạm trước yêu cầu của chương trình đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay.

- Chất lượng mũi nhọn đã có song tỷ lệ học sinh đạt học sinh giỏi cấp huyện chưa có giải cao.

- Đa phần các em là người dân tộc (chiếm $221/238=92,9\%$), mức độ hiểu biết và khả năng tiếp thu kiến thức của các em còn có những hạn chế nhất định. Một số em dân tộc Mông ở nơi khác chuyển đến (Tủa Xín Chải, Làng Mô), các em dân tộc Mảng ở xa trung tâm ít sử dụng tiếng việt trong giao tiếp nên việc nâng cao chất lượng học tập cho các em trong năm học sẽ gặp nhiều khó khăn.

- Cơ sở vật chất còn thiếu một số phòng chức năng ở trung tâm, phòng học ở trung tâm, bản Nậm Pì, đồ dùng, thiết bị phục vụ cho chương trình dạy học theo mô hình VNEN cấp phát chậm nên cũng ảnh hưởng tới việc tổ chức giáo dục của trường.

3. Nguyên nhân của tồn tại:

a. Nguyên nhân khách quan:

- Chăn Nưa là xã nằm trong diện chia tách địa giới hành chính thành 2 xã: xã Chăn Nưa và xã Nậm Pì nên phần nào có ảnh hưởng tới tư tưởng của đội ngũ CB – GV nhà trường.

- Là năm đầu thực hiện chương trình lớp 1 công nghệ, mô hình trường học mới VNEN nên công tác quản lý, giảng dạy, đánh giá học sinh còn gặp nhiều khó khăn.

- Địa bàn trường không tập trung nên phần nào ảnh hưởng cho việc tổ chức các hoạt động phong trào của nhà trường.

- Tài liệu phục vụ cho công tác bồi dưỡng học sinh giỏi còn thiếu.

b. Nguyên nhân chủ quan:

- Công tác chỉ đạo của BGH đôi lúc chưa thật khoa học.

- Một số giáo viên dạy lâu năm, quá quen với lối dạy áp đặt nên việc tiếp thu chương trình, SGK và phương pháp dạy học đổi mới còn hạn chế.

- Chất lượng sinh hoạt của tổ khối chuyên môn chưa chú ý đến việc bồi dưỡng theo chuyên đề nên hiệu quả chưa cao.

- Việc tổ chức bồi dưỡng học sinh giỏi chưa có chiều sâu từ công tác chỉ đạo đến việc lên lớp bồi dưỡng học sinh giỏi của giáo viên.
- Phụ huynh ít có điều kiện quan tâm, chăm lo tới việc học tập của học sinh khi ở nhà.

III. Các biện pháp đã tiến hành giải quyết các vấn đề.

Qua khảo sát thực tế của đơn vị trường tiểu học số1 Chấn Nưa, để nâng cao chất lượng giáo dục học sinh tôi lựa chọn 3 nhóm giải pháp chính sau:

1. Công tác tuyên truyền tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong đội ngũ cán bộ giáo viên nhà trường và toàn xã hội.
2. Làm tốt công tác xây dựng kế hoạch chỉ đạo của nhà trường, của các tổ chuyên môn, của đoàn thể, các bộ phận theo năm học, tháng, tuần.
3. Tập trung chỉ đạo các nội dung, biện pháp giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục học sinh trong nhà trường.

Giải pháp thứ nhất là: Công tác tuyên truyền tạo sự đồng thuận, thống nhất cao trong đội ngũ cán bộ giáo viên nhà trường và toàn xã hội.

Đội ngũ CBGV là lực lượng nòng cốt quyết định đến sự phát triển nhà trường. Ban giám hiệu nhà trường xác định muốn thực hiện tốt: **“Các biện pháp công tác quản lý nhằm nâng cao chất lượng học sinh trong nhà trường”**, trước hết phải đổi mới được quan điểm nhận thức, công tác tư tưởng của đội ngũ CBGV về nhiệm vụ, mục tiêu của nhà trường. Song song với công tác quán triệt các văn bản chỉ thị của Đảng, nhà nước và của ngành, nhà trường chú trọng công tác thực hiện công khai dân chủ trong mọi hoạt động của nhà trường, luôn lắng nghe tiếp thu những ý kiến đóng góp của CBGV. Luôn tạo ra không khí lao động trong hội đồng sư phạm sôi nổi, cởi mở, chan hòa, chia sẻ giúp đỡ nhau trong công tác, giúp cho CBGV có tâm lý thoải mái, tự tin, đồng lòng tham gia nhiệt tình trong mọi hoạt động phong trào của nhà trường, cùng xây dựng nhà trường ngày một vững bước đi lên.

Công tác tuyên truyền, vận động: Đây là một nhiệm vụ quan trọng của công tác quản lý, làm tốt công tác tham mưu, tuyên truyền giúp cho Đảng ủy, chính quyền địa phương thấy rõ được tầm quan trọng của công tác giáo dục: Đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển, giáo dục là nền tảng của công tác phát triển kinh tế xã hội ở địa phương, từ đó có sự quan tâm, tạo điều kiện cho trường phát triển.

Giải pháp thứ hai là: Làm tốt công tác xây dựng kế hoạch chỉ đạo của nhà trường, của các tổ chuyên môn, của đoàn thể, các bộ phận theo năm học, tháng, tuần.

Kế hoạch của nhà trường có vị trí hết sức quan trọng, nó được coi như là một bộ xương sống, nếu một bản kế hoạch khoa học, có tính khả thi thì sẽ thúc đẩy mọi phong trào nói chung và nâng cao được chất lượng giáo dục và ngược lại. Do đó người hiệu trưởng phải xây dựng kế hoạch một cách bài bản, khoa học, sát với tình hình thực tế của đơn vị, các chỉ tiêu phải phù hợp và có tính khả thi cao. Kế hoạch xây dựng phải được sự tham gia đóng góp ý kiến, sự thống nhất cao của các đồng chí trong ban giám hiệu và các cán bộ chủ chốt của nhà trường cũng như các thành viên để phát huy trí tuệ tập thể, coi đây là nghị quyết để mọi người ai cũng có trách nhiệm tham gia, sau đó mới triển khai và thực hiện thì mới có hiệu quả cao.

Xây dựng kế hoạch của tổ khối chuyên môn và các bộ phận công tác phải bám sát theo định hướng chỉ đạo của kế hoạch nhà trường. Nội dung kế hoạch tập trung vào những nhiệm vụ cụ thể trọng tâm của tổ khối. Các chỉ tiêu, biện pháp sát thực tế của trường, hướng vào đối tượng học sinh để tổ chức các hoạt động tập thể và phân loại đối tượng học sinh nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục học sinh.

Tất cả các loại hồ sơ, kế hoạch của nhà trường được chỉ đạo thống nhất, đảm bảo đồng bộ về hình thức, đầy đủ về nội dung, cụ thể giải pháp thực hiện và các chỉ tiêu phấn đấu trong năm học.

Giải pháp thứ ba là: Tập trung chỉ đạo các nội dung, biện pháp giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục học sinh trong nhà trường.

1. Xây dựng chất lượng đội ngũ giáo viên:

Tôi xác định muốn có trò giỏi thì phải có thầy giỏi, để chất lượng thực sự nâng lên việc đầu tiên cần chú trọng nâng cao chất lượng đội ngũ CBGV của nhà trường đáp ứng được nhu cầu giảng dạy và giáo dục học sinh trong giai đoạn hiện nay. Để nâng cao chất lượng đội ngũ nhà trường đã tập trung vào các hình thức bồi dưỡng sau:

*** Tự bồi dưỡng:**

Có thể coi việc tự bồi dưỡng chuyên môn của mỗi giáo viên là biện pháp có ý nghĩa quyết định trong việc nâng cao năng lực chuyên môn của họ. BGH cần khuyến khích giáo viên xây dựng tốt kế hoạch tự bồi dưỡng ngay từ đầu năm học. Cuối mỗi học kỳ nhà trường tiến hành kiểm tra kết quả tự bồi dưỡng của mỗi giáo viên và đánh giá, coi đây là tiêu chí để bình xét thi đua.

*** Bồi dưỡng thông qua hoạt động của tổ chuyên môn:**

Đây là hoạt động mang tính chất thường xuyên, là hoạt động chính để nâng cao hiệu quả giảng dạy. Với hình thức này tôi chỉ đạo tổ chuyên môn thường xuyên cải tiến nội dung và hình thức sinh hoạt, chú trọng chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên đề, tổ chức cho giáo viên dự giờ lẫn nhau để học tập kinh nghiệm của đồng nghiệp, sau mỗi tiết dạy góp ý bổ sung những vấn đề giáo viên đã làm được hoặc chưa làm được để góp ý rút kinh nghiệm cho giáo viên kịp thời. Trong năm học nhà trường đã mở được 5 chuyên đề: Dạy học theo mô hình trường học mới VNEN khối 2,3; Phương pháp dạy học môn tiếng việt lớp 1 theo chương trình công nghệ; Công tác bồi dưỡng học sinh giỏi khối 4-5, Biện pháp rèn chữ viết đẹp cho học sinh.

*** Bồi dưỡng tập trung:**

Tạo điều kiện về thời gian và kinh phí, động viên giáo viên tham gia học lớp bồi dưỡng thường xuyên và các lớp tập huấn do phòng, ngành tổ chức một cách tự giác và có hiệu quả.

Xây dựng kế hoạch cho giáo viên tham gia các lớp bồi dưỡng, học tại chức để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ.

Ngoài ra tôi quan tâm tới việc tổ chức phong trào thi đua: Thi làm đồ dùng dạy học; viết sáng kiến kinh nghiệm...; Quan tâm xây dựng đội ngũ cốt cán của nhà trường.

2. Biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục học sinh.

Một là: Biện pháp giáo dục đạo đức cho học sinh.

Căn cứ vào 5 nhiệm vụ của người học sinh tiểu học, nhà trường xây dựng kế hoạch chỉ đạo các giáo viên chủ nhiệm làm tốt công tác giáo dục ý thức đạo đức của các em thông qua:

Dạy đúng, dạy đủ chương trình môn đạo đức ở từng khối lớp.

Nêu gương người tốt việc tốt; Phát động các phong trào thi đua: “Nói lời hay, làm việc tốt”; Tổ chức đọc sách báo, thi kể chuyện....

Khen thưởng và trách phạt phải đúng người, đúng việc.

Tổ chức các hoạt động thực tiễn: Giao việc, rèn luyện, tập thói quen ứng xử, xử lý tình huống... thông qua các bài tập thực hành, các hội thi.

Đặc biệt các CB, GV, CNV trong nhà trường phải làm gương về mọi mặt cho học sinh noi theo như: Giao tiếp, ứng xử, lời nói mẫu mực, việc làm, cử chỉ, hành động phải mô phạm....

Hai là: Các biện pháp nâng cao chất lượng học của học sinh.

a. Việc nâng cao chất lượng đại trà.

Đây là nhiệm vụ trọng tâm của năm học. Nên ngay từ đầu năm học BGH tập trung chỉ đạo:

- Thực hiện tốt việc phân loại học sinh đầu năm học, từ đó tổ chức ký cam kết chất lượng với giáo viên trong hội nghị đầu năm học; Chọn những giáo